

یادداشت

میراث تلخ نیکسون برای ترامپ

علی ودایع: پیچیدگی‌های ماجرای تقابل ایران و آمریکا و بازی متغیرها، با شکل تصاعدی در حال افزایش است. در شرایطی که پیام‌ها و طرح‌ها بین تهران و واشینگتن از کانال اسلام‌آباد و مسقط مبادله می‌شود، «ساعت شنی قانون» در واشینگتن به‌سرعت در حال تخلیه است. ترامپ اکنون در همان جایگاهی ایستاده که قانون‌گذاران نیم‌قرن پیش برایش تله گذاشته بودند. قانون اختیارات جنکی که اساسا برای مهار «مرد دیوانه» نیکسون در جنگ ویتنام وضع شده بود، دوباره بقیه رئیس‌جمهوری آمریکا را گرفته است.

«مرد دیوانه» در خلاف رویه همیشگی می‌گوید محدودیت زمان ندارد، اما داستان به این سادگی‌ها هم نیست. عطش برای «پیروزی ارزان» به «مخمصه گران» تبدیل شده است. «دونالد ترامپ» ممکن است همین الان ادعای پیروزی کند و از جنگ خارج شود یا اینکه وضعیت «نه جنگ، نه صلح» را حفظ کند تا در نهایت «تاب‌آوری» ایرانی‌ها را دچار فرسایش کند. نکته جالب توجه اینجاست که وضعیت «نه جنگ، نه توافق فوری» مبتنی بر دکترین «هوشی من» در دستور کار تهران است. در قلب قضایه که ترسیم شد، متغیر «زمان» همه معادلات را دست‌خوش تغییر می‌کند. آیا مرد دیوانه در نهایت برای حفظ پرستیژ وارد بر‌خورد نهایی می‌شود؟

چالش ۱۱ اردیبهشت

رئیس‌جمهوری آمریکا به هر قیمتی می‌خواهد از جنگ با ایران یک دستاورد کسب کند. واژه‌شناسی ادبیات ترامپ و تکرار مکرر برخی کلمات نشان می‌دهد او تا موفقیت استراتژیک فاصله‌ای طولانی دارد.

طبق قانون War Powers Act مصوب سال ۱۹۷۳، مستاجر کاخ سفید فقط ۶۰ روز فرصت دارد تا بدون مجوز صریح کنگره، سربازان آمریکایی را درگیر یک نبرد فرامرزى کند. با آغاز عملیات در ۲۸ فوریه ۲۰۲۶، اکنون تاریخ ۱ (۱۱ اردیبهشت) به «دیوار سخت قانون» تبدیل شده است. از منظر تئوری مرد دیوانه، هرگونه عقب‌نشینی در این مقطع به معنای شکست هژمونی تلقی می‌شود، اما تداوم جنگ بدون مجوز قانونی، ترامپ را با بحران قانون اساسی و ریسک استیضاح در جبهه داخلی مواجه خواهد کرد. اگرچه جمهوری‌خواهان تاکنون پنج بار تلاش دموکرات‌ها برای محدودکردن او در سنا را ناکام گذاشته‌اند (با نتایج نظیر ۵۱-۴۶)، اما نشانه‌هایی از «خستگی سیاسی» در میان آنها دیده می‌شود. آنها نگرانند که بدون یک مجوز رسمی AUMF، هزینه سیاسی شکست احتمالی یا طولانی‌شدن جنگ، مستقیما به پای حزب نوشته شود.

امروز یک تشابه عجیب وجود دارد: ترامپ گرفتار وضعیتی شبیه مرد دیوانه بزرگ شده است. تبع قانون اختیارات جنکی اساسا برای مهار «ریچارد نیکسون» در جنگ ویتنام طراحی شد و امروز تاریخ در حال تکرار است. در گذشته نه چندان دور، نیکسون به دنبال «صلح با افتخار» از قانون جنگ بیزار بود. امروز ترامپ به دنبال «دستاورد به هر قیمت» است، اما در تله همان قانونی افتاده که برای مهار اسراف او وضع شده بود.

ناگفته نماند که اوپاما در سال ۲۰۱۱ دستور حملات هوایی علیه قذافی را صادر کرد. با نزدیک‌شدن به پایان مهلت ۳۰روزه، کنگره (به رهبری جمهوری‌خواهان وقت) به‌شدت علیه او موضع گرفت. دموکرات‌ها در آن برمه زمانی مدعی شدند چون نیروهای زمینی درگیر نیستند و خطر جانی برای سربازان آمریکایی وجود ندارد. این عملیات مصداق «درگیری نظامی» ذیل قانون ۱۹۷۳ نیست. چالش اینجاست که ترامپ در سال ۲۰۲۶ با وضعیتی متفاوت روبه‌روست. جنگ با ایران یک درگیری تمام‌عیار دریایی و موشکی با هزینه‌های سرسام‌آور است. او نمی‌تواند مانند اوپاما با بازی‌های کلامی از زیر بار قانون فرار کند؛ چراکه ابعاد درگیری بسیار فراتر از حملات محدود لیبی است.

در این میان، نیویورکتایمز در گزارش‌های اخیر خود تأکید کرده است ترامپ تحت فشار قانون اساسی آمریکا قرار دارد، مگر اینکه گواهی دهد ۳۰ روز اضافه برای «خروج ایمن» نیروها نیاز است. این رسانه هشتادار داده ناده‌گرفتن این ضرب‌الاجل، هزینه‌های سیاسی سنگینی برای جمهوری‌خواهان خواهد داشت و مشروعیت جنگ را در افکار عمومی به کلی از بین می‌برد.

گزارش خبرگزاری رویترز از استراتژی حقوقی جدید کاخ سفید، نقطه اوج این بحران است. طبق این گزارش، رید رویشتاین، مشاور حقوقی ارشد وزارت خارجه آمریکا، در بیانیه‌ای جنجالی تحت عنوان «عملیات خشم حماسی و حقوق بین‌الملل»، مدعی شده است این نبرد اصلا یک «جنگ جدید» نیست که مشمول محدودیت ۶۰روزه شود. این نوع استدلال (جنگ نبودن عملیات) در حقوق اساسی آمریکا به «دکترین اقدام غیرجنکی» معروف است که معمولا در دادگاه‌ها با چالش جدی مواجه می‌شود.

در مقابل، فاکس نیوز تمرکز اصلی خود را بر موضوع «پارک‌شایی تنگه هرمز» و موضوع هسته‌ای ایران قرار داده است. این رسانه جمهوری‌خواهان مدعی شده تمهید آتش‌بس‌های کوتاه‌مدت توسط ترامپ را یک «کنتیک هوشمندانه» برای واردکردن تهران به پذیرش توافق ۱۰اماده‌ای است. خط خبری رسانه‌های نزدیک به ترامپ این است که اختیارات رئیس‌جمهور به عنوان فرمانده کل قوا، فراتر از محدودیت‌های زمانی کنگره است، به‌ویژه زمانی که موضوع «دفاع پیش‌دستانه» در میان باشد.

ردرسه‌های ترامپ در خانه

چالش داخلی ترامپ در آوریل ۲۰۲۶، فراتر از متن سرد قانون اساسی، در یک «سه‌گانه فرسایشی» خلاصه می‌شود که مانند یک محاصره چندجانبه، فضای مانور او را در قبال ایران تنگ کرده است.

الف- چالش شکاف در قلب ماگا: اگرچه در ظاهر فیل‌ها پشت رئیس‌جمهوری آمریکا هستند، اما در لایه‌های زیرین شکافی عمیق میان «جمهوری‌خواهان نهادگرا» و «ترانزیست‌های وفادار» ایجاد شده است. «کنتیک هوشمندانه» (جی‌دی ونس»، معاون اول رئیس‌جمهوری آمریکا یا حتی رویکرد «مارکو روبیو»، وزیر امور خارجه آمریکا نشان‌دهنده نگرانی اطرافیان ترامپ درباره ترکش‌های جنگ با ایران است. بخشی از سناتورها و نمایندگان جمهوری‌خواه نگرانند «جنگ بی‌پایان با ایران» به قیمت از دست دادن صندلی‌هایشان تمام شود.

اخراجی‌های کاخ سفید و منتقدان داخلی اردوگاه ماگا، ترامپ را متهم می‌کنند که برخلاف وعده «اول آمریکا» ایالات متحده را درگیر بزرگ‌ترین قمار نظامی قرن کرده است. این فشار داخلی باعث شده ترامپ حتی برای تمدید ساده بودجه‌های عملیاتی با مقاومت در «کمیته‌های تخصصی» روبه‌رو شود.

ب- چالش سوخت و غذا: ترامپ می‌داند محبوبیت رؤسای جمهوری بیشتر از هر عاملی، تحت تأثیر قیمت بنزین است. شاید بتوان گفت بزرگ‌ترین کابوس داخلی ترامپ، «افتقاد» است. هرچند او می‌خواهد از هرمز یک دستاورد بسازد، اما واقعیت‌های اقتصادی علیه رئیس‌جمهوری آمریکاست. تصاعد قیمت جهانی نفت به شکلی ناخواسته روی بازار انرژی در آمریکا تأثیر گذاشته است. «نورم زنجیرهای» چالش ثانویه ترامپ در حوزه اقتصاد است. هزینه حمل‌ونقل دریایی و بیمه‌های جنکی باعث افزایش قیمت کالاهای مصرفی شده است. رسانه‌هایی مانند بلومبرگ گزارش می‌دهند «نورم جنکی» در حال بلعیدن دستاوردهای اقتصادی اولیه دولت دوم ترامپ است. معترضان در خیابان‌های واشینگتن و شیکاگو با شعار «نه جنگ، نه تنگ» مستقیما اولویت‌های او را به چالش می‌کشند.

ج- چالش مخالفان سیاسی: مدل رفتاری ترامپ در کاخ سفید، لیستی بلند از منتقدان و مخالفان خارج از اردوگاه فیل‌ها را به صف کرده است. الاغ‌ها سنگین‌ترین عملیات روانی را علیه ترامپ آغاز کرده‌اند.

شرق: عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، در ادامه سلسله راپرتی‌های فشرده منطقه‌ای و بین‌المللی خود، پس از سفر به عمان و پاکستان، بامداد روز دوشنبه وارد سن‌پترزبورگ شد و دیدارهای رسمی خود را با مقام‌های ارشد فدراسیون روسیه انجام داد؛ دیدارهایی که در امتداد تحرکات دیپلماتیک اخیر تهران و با هدف هماهنگی بیشتر در قبال تحولات منطقه‌ای، به‌ویژه در شرایط پس‌از جنگ و در سایه ایهامات درباره روند مذاکرات ارزیابی می‌شود. براساس گزارش‌های منتشرشده، وزیر امور خارجه کشورمان در این سفر با سرگئی لاوروف، همتای روسی خود و همچنین ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، دیدار و گفت‌وگو کرده است و طرفین در خصوص مناسبات دوجانبه، آخرین تحولات غرب آسیا و نیز چشم‌انداز روندهای دیپلماتیک جاری به تبادل نظر پرداخته‌اند. در همین راستا و عصر دوشنبه، ولادیمیر پوتین با اشاره به دریافت پیام رهبر معظم انقلاب ایران در هفته گذشته، در دیدار با عباس عراقچی اظهار کرد: «لطفا مراتب قدردانی من را به خاطر این پیام به رهبر معظم انقلاب ابلاغ کنید و برای ایشان آرزوی سلامتی، موفقیت و بهترین‌ها را دارم». رئیس‌جمهور روسیه در ادامه این دیدار تأکید کرد: «مسکو آمادگی دارد هر اقدامی را که در راستای تأمین منافع ایران و سایر کشورهای منطقه باشد، برای تحقق صلح در خاورمیانه در سریع‌ترین زمان ممکن انجام دهد». وی همچنین با اشاره به شرایط جاری، ابراز امیدواری کرد که «مردم ایران بتوانند از این دوره دشوار عبور کنند و صلح در کشور برقرار شود». پوتین با تأکید بر روحیه مقاومت ایرانیان افزود: «مردم ایران با شجاعت و ایستادگی برای حفظ حاکمیت خود تلاش می‌کنند».

در این دیدار، وزیر امور خارجه ایران نیز با قدردانی از حمایت‌های روسیه، بر تقویت روابط تهران و مسکو در چارچوب

گزارش «شرق» از سفر وزیر خارجه به روسیه و دیدار با رئیس‌جمهور این کشور

به دنبال صلح

یک مشارکت راهبردی تأکید کرد. عراقچی همچنین تصریح کرد: «رهبر معظم انقلاب و رئیس‌جمهور بزرگشکبان، بهترین آرزوهای خود را به رئیس‌جمهور روسیه منتقل کرده‌اند». وی در ادامه با اشاره به تحولات اخیر، خاطر‌نشان کرد: «مردم ایران با تکیه بر شجاعت خود توانسته‌اند در برابر تجاوز آمریکا مقاومت کنند

و از ظرفیت لازم برای ادامه این مسیر برخوردارند». در همین چارچوب، کرملین نیز اهمیت این سفر عراقچی را مورد توجه قرار داده است. دیمیتری پسکوف، سخنگوی کاخ کرملین، پیش از برگزاری این دیدارها، با اشاره به شرایط حساس منطقه، گفت‌وگوهای میان رئیس‌جمهور روسیه و وزیر امور خارجه ایران را «قابل توجه» توصیف کرده بود.

او همچنین تأکید کرده بود مسکو با وجود عدم حضور مستقیم در مذاکرات میان ایران و آمریکا، آمادگی دارد برای دستیابی به راهکارهای مسالمت‌آمیز نقش‌آفرینی کند. براساس اعلام منابع رسمی، محور اصلی گفت‌وگوهای انجام‌شده در سن‌پترزبورگ، هماهنگی در قبال تحولات منطقه‌ای، بررسی وضعیت پس‌از جنگ و نیز ارزیابی چشم‌انداز مذاکرات بوده است. در این میان، روابط دوجانبه ایران و روسیه و راه‌های تقویت همکاری‌ها در سطوح مختلف نیز از دیگر موضوعات مورد بحث میان طرفین عنوان شده است. در همین حال، وزیر امور خارجه کشورمان در بدو ورود به سن‌پترزبورگ، با اشاره به سابقه راپرتی‌های مستمر میان تهران و مسکو، تأکید کرده بود که این سفر در ادامه همان

شرق

به نقل از یک مقام آمریکایی و دو منبع آگاه گزارش داده است ایران پیشنهاد جدیدی به ایالات متحده ارائه کرده که براساس آن، تمرکز اولیه بر بازگشایی تنگه هرمز و پایان‌دادن به جنگ قرار دارد و مذاکرات هسته‌ای به مرحله بعدی موکول می‌شود. به نوشته این رسانه، هدف این طرح، خروج از بن‌بست دیپلماتیک از طریق دوزدن موقت موضوع هسته‌ای و دستیابی به توافقی سریع‌تر است؛ هرچند چنین رویکردی می‌تواند اهرم فشار دونالد ترامپ در مذاکرات آتی را تضعیف کند. براساس این گزارش، پیشنهاد ایران از طریق میانجی‌های پاکستانی منتقل شده و شامل تمدید آتش‌بس بلندمدت یا حتی توافق بر سر پایان دائمی جنگ است. هم‌زمان، منابع آمریکایی از برگزاری جلسه‌ای در کاخ سفید برای بررسی این وضعیت خبر داده‌اند. بااین‌حال، هنوز مشخص نیست واشنگتن تمایلی به بررسی این پیشنهاد دارد یا خیر؛ به‌ویژه آنکه ترامپ بر ادامه محاصره دریایی تأکید کرده است.

دونالد ترامپ در گفت‌وگو با فاکس نیوز مدعی شد ایران تنها سه روز فرصت دارد تا-با پیامدهای ناشی از محاصره دریایی مواجه نشود- و حتی از احتمال انفجار زیرساخت‌های نفتی سخن گفت. او با اشاره به نقش پاکستان، تأکید کرد اسلام‌آباد، در روند مذاکرات فعال بوده است. ترامپ همچنین مدعی شد هرگونه توافق باید شامل عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای باشد و در غیر این صورت مذاکره معنایی ندارد. او در ادامه، با طرح ادعاهایی درباره اختلال در انتقال نفت، مدعی شد توقف جریان می‌تواند به خسارت‌های جدی در تأسیسات منجر شود. در مقابل، اسماعیل سقاب‌اصفهانی، معاون رئیس‌جمهور ایران و رئیس سازمان بینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی، در واکنش به تهدید ترامپ در شبکه ایکس نوشت: «اگر جاه‌های نفت ایران بر اثر محاصره آمریکا آسیب ببیند، به ازای هر یک چاه نفت، به چهار چاه نفت منطقه خسارت وارد می‌شود».

معادلات سیاست خارجی ایران وواکاوی اهداف سفر عراقچی به روسیه و عمان در گفت‌وگو بانعمت‌الله ایزدی

تاریخ، روسیه را قضاوت می‌کند

این جنگ، تا حد زیادی نقش میانجی را ایفا کرده و گزارش وضعیت طرفین را منتقل می‌کرده است. همین امر اهمیت سفر را دوجندان می‌کند. به نظر من

سفر بسیار بجا و مناسب در دستور کار قرار گرفت.
❖ **باز هم نگاهتان قدری خوش‌بینانه نیست؟**
چون نکته مهمی که مطرح است این است که قطری‌ها و عمانی‌ها دیگر تمایلی به میزبانی و میانجیگری در مسئله ایران نشان نمی‌دهند و به همین دلیل، تهران از میانجیگری پاکستانی‌ها استفاده کرد. آیا این به معنای آن است که مسقط نیز از ایران فاصله گرفته و فقط روابط ظاهری را حفظ می‌کند؟ بسیاری معتقدند مسقط دیگر مسقط سابق برای ما نیست؟

خیر، به نظر من چنین نیست. مسقط فاصله نگرفته است. عمان ظرفیت‌های مشخصی دارد و تا حد امکان از آنها استفاده کرده و همچنان خواهد کرد. این ظرفیت‌ها، هم برای ما و هم برای آمریکایی‌ها قابل استفاده است. با توجه به ابعاد وسیع جنگ و فاصله زیاد خواسته‌های دو طرف (ایران و آمریکا)، گزینه‌های دیگری نیز مطرح شده‌اند؛ از جمله پاکستان، ترکیه، حتی مصر و دیگر کشورها. بنابراین اگر یک گزینه مانند عمان در مقطعی کنار گذاشته بشود و گزینه‌های دیگری روی میز بیایند، به معنای پایان نقش عمانی‌ها نیست. به‌ویژه آنکه عمان با ایران در تنگه هرمز اشتراک منافع دارد و حتما در نوع مصالحه آینده، جای پای آن مشهود خواهد بود. خوشبختانه آقای عراقچی در بالاترین سطوح توانست ملاقات‌هایی داشته باشد و مطالب ایران را منتقل کند.
❖ **ولی بسیاری اذعان دارند نقش عمان در معادلات تنگه هرمز صرفا به دلیل موقعیت جغرافیایی آن است و اگر بخواهیم در مسئله محاصره دریایی با معادلات امنیتی تنگه روی نقش مسقط حساب کنیم، عملا به نتیجه نمی‌رسیم. آیا عمان واقعا می‌تواند در این مسئله به ایران کمک کند؟**

بحث محاصره دریایی مسئله جداگانه‌ای است. اما رژیم حقوقی حاکم بر تنگه هرمز به دلیل مشترک‌بودن بند دو کشور ایران و عمان و عبور کشتیورهای کشتیرانی از قلمرو هر دو، نیازمند مشورت و هماهنگی است. هر نوع سازوکار نظامی یا امنیتی که در تنگه هرمز حاکم شود، عمان سهمی در آن دارد و بنابراین ضرورت دارد که با مقامات این کشور مشورت‌های امنیتی داشته باشیم و هماهنگی عمل کنیم؛ وگرنه ممکن است آینده مشکل‌ساز شود. اما محاصره را آمریکایی‌ها عملا کرده‌اند و ربطی به عمان ندارد. مقابله با محاصره بر عهده خود ما و آمریکاست و تاکنون نیز اقدامات لازم را انجام داده‌ایم.

❖ **تنگه دیگری که وجود دارد این است که آیا عمان می‌تواند درجه ورود به سفرهای منطقه‌ای به سایر کشورهای عربی باشد یا خیر؟ آیا پس از این جنگ، دیگر سقف روابط ایران با کشورهای حاشیه خلیج فارس فقط به عمان محدود خواهد ماند؟**
چون بسیاری معتقدند بحرین، امارات، کویت، قطر و به‌ویژه عربستان دیگر هیچ‌گونه تمایلی به بهبود روابط با ایران نخواهند داشت؟

نگاه شما بدبینانه است. من چنین اعتقادی ندارم.

❖ **چرا؟**

چون خود کشورهای حاشیه خلیج فارس نیز می‌دانند اقدامات ایران در دوران جنگ، عمداً واکنش به همراهی آنها با آمریکا و مسائل مربوط به پایگاه‌های نظامی‌شان بوده است. طبیعتا وقتی جنگ پایان یابد، طرفین علاقه‌مند خواهند بود که از مشکلات گذشته عبور کنند و روابط جدیدی سامان دهند. فرض بر اینکه اگر جنگی بین دو کشور رخ دهد، دیگر امکان برقراری هیچ رابطه‌ای وجود نخواهد داشت، بحث درستی نیست. شما نگاهی به تاریخ بیندازید؛ پس از جنگ جهانی دوم، شوروی و ژاپن هنوز قرارداد صلح رسمی با یکدیگر نداشتند، مگر توافق مردم منطقه همچنان در اشغال بود. اما روابط گسترده خوبی با هم دارند. در عالم دیپلماسی، مسائل سفر و یکدیگر نیستند. اگر دیپلماسی فعال شود، هرچند ممکن است زمان بر باشد و کشورها تمایلات متفاوتی داشته باشند، نهایتا به نتایج مثبت خواهیم رسید. من از این بابت نگرانی جدی ندارم.

❖ **و پایان بخش این گفت‌وگو ناظر به ارزیابی‌تان از وضع کشور است؛ اکنون ایران در یک وضعیت دوگانه میان مذاکره و جنگ قرار گرفته است. ارزیابی شما به عنوان یک دیپلمات کارکننده با سابقه طولانی در حوزه سیاست خارجی چیست؟ با توجه به تهدید ترامپ و تعیین ضرب‌الاجل تازه سه‌روزه، در حال حاضر ما در کدام نقطه قرار داریم و به کدام‌یک از دو سناریوی جنگ یا توافق نزدیک‌تریم؟**

در دوران اخیر، نسبت به گذشته در وضعیت مبهمی قرار داریم. مذاکره را نمی‌توان کاملا متوقف‌شده دانست، اما به‌طور قابل توجهی کم‌رنگ‌تر شده است. جنگ نیز در حالت آتش‌بس موقت و بدون فعالیت پایان قرار دارد که وضعیت مطلوبی نیست. بنابراین می‌توان گفت پس از مدت‌ها، در شرایط خاصی هستیم که هم مذاکره ممکن باشد. هرچند سفر آقای عراقچی و پیام‌های ردوبدل‌شده، روزنه‌های روشنی برای احیای آن ایجاد کرده و هم جنگ در وضعیتی کاملا معلق مانده که نه این سووروشن است و نه آن سوو این ابهام باعث شده توجه همه ارکان کشور به هر دو جنبه مذاکره و احتمال جنگ دوباره معطوف باشد و باید با دقت از هر دو حالت مراقبت کرد تا خدای‌ناکرده دچار مشکل نشویم. امیدواریم از این شرایط هرچه سریع‌تر خارج شویم؛ زیرا بخش‌های زیادی از کشور از جمله مدارس، دانشگاه‌ها و کسب‌وکارها عملا به تعطیلی کشیده شد و همه چیز منوط به یافتن سناریوهای برای این دست پیامیم. من نسبت به نتایج سفر و راپرتی‌هایی که ایجاد کرده ولی همچنان ابهام زیادی وجود دارد.



چه می‌گوید و ایران و ایرانی در آینده چه قضاتی خواهد داشت؟
بله، منافع همیشه اولویت اول است، اما تاریخ نیز بخشی از منافع بلندمدت کشورهاست. نمی‌توان تاریخ را از منافع کشورها جدا کرد. هر کاری که انجام می‌دهیم، باید پاسخ‌گوی تاریخ نیز باشیم.
❖ **شما سؤالات پرانگیز است که چرا روسیه به‌عنوان عضو دائم شورای امنیت و کشور با ظرفیت‌های بسیار گسترده در این جنگ که سایه آمریکا و ایران بر آن است، به اندازه کافی فعال نبوده و شاید یکی از اهداف اصلی این سفر عراقچی به مسکو و دیدار با پوتین نیز همین باشد که روس‌ها را وارد به شفاف‌سازی موضع خود کنیم.**

❖ **دلیل بالاتر از اینکه با توجه به جنگ تحمیلی علیه ایران، روسیه اکنون دو ماه لغو تحریم فروش نفت را از آمریکا گرفته است؛ دلیل بالاتر از اینکه ترمسز- آمریکا، اروپا، ناتو، افکار عمومی و رسانه‌ها از اوکران برادشته و معطوف به ایران شده است؛ دلیل بالاتر از اینکه آمریکا، ناتو و کل غرب اکنون به دلیل خرد کردن بخشی از توان نظامی و دفاعی، ضعیف‌تر از قبل به نظر می‌رسند؛ پس چرا نباید این وضعیت برای روسیه خوب باشد و سکوت نکنند که ایران و آمریکا در این جنگ بیشتر از قبل گرفتار شوند؟**

نکات شما درست که برای روسیه خوب است، اما این به معنای آن نیست که نباید هیچ بهره‌برداری دیگری انجام دهد. جنگ روسیه در اوکران اساسا با اروپاست، نه مستقیم با آمریکا. اروپایی‌ها مواضع خود را دارند، هرچند تا حدی ضعیف شده‌اند. اما این دلیل نمی‌شود که روسیه به دلیل آرامش نسبی در اوکرین، هیچ اقدامی در صحنه بین‌المللی در حمایت از ما نکند. اتفاقا بهتر است روسیه خود را در صحنه بین‌الملل نشان دهد و حامی تهران باشد تا جامعه جهانی نسبت به حسن نیت پوتین و سیاست کرملین تردید نکند. به نظر من، اتصال بیش از حد این دو مسئله و سوءاستفاده از آن، نه به نفع روسیه است و نه به نفع جامعه بین‌المللی.

❖ **نگاه شما قدری خوش‌بینانه و اصلاحلا با ادبیات دیپلماتیک است. اما روسیه در ۶روز جنگ ایران و آتش‌بس پس از آن، تنها و تنها در قطع‌نامه بحرین همراه با چین، از خود عکس‌العمل نشان داد و آن را وتو کرد که اتفاقا بسیاری معتقدند با فشار پشت پرده تهران، پکن و مسکو مجبور به تقابل در برابر بحرینی‌ها شده‌اند؛ وگرنه پوتین در این مدت سکوت محض دانسته و از تداوم جنگ علیه ایران و فرسایشی شدن این تقابل، بسیار سواد بوده؛ غیر از این است؟**

بله، به همین دلیل معتقدم شاید یکی از دلایل لزوم سفر عراقچی به روسیه و دیدار با پوتین، همین بوده است که مسکو باید فعالیت بیشتری از خود در قبال جنگ تحمیلی آمریکا و حمایت از ایران نشان دهد. پس سفر آقای عراقچی می‌تواند به توجیه مواضع و شناخت دقیق‌تر نظرات طرفین کمک کند. برخلاف عمان که سفر به آن را به‌موقع، خوب و با حسنجیدگی کامل ارزیابی می‌کنم، به‌شخصه انتظار داشتم روسیه نیز نماینده‌ای به ایران بفرستد یا وزیر خارجه‌اش بیاید. این بی‌تفاوتی و بی‌توجهی روس‌ها پذیرفتنی نیست؛ به‌ویژه آنکه ما در غم و شادی یکدیگر شریک هستیم. امیدوارم آقای عراقچی این مواضع ایران را به صراحت منتقل کند. پذیرفته نیست که جنگی با این وسعت در همسایگی روسیه و آن‌هم برای کشوری مانند ایران رخ دهد و روس‌ها به هر دلیلی، حتی به قول شما تمرکز بر اوکرین، فروش نفت یا هر دلیل دیگری، هیچ عکس‌العملی نشان ندهند

و از تهران حمایت نکنند. روسیه حتی بهره‌های اقتصادی و سیاسی از این جنگ برده، اما یادآوری می‌کنم که «عراقی‌پکر زورنه نوشته نمی‌شود» و تاریخ هم برای یک روز نیست».

روسی‌ها و شخص پوتین باید به قضاوت تاریخ نیز ببیندیشند که در جنگ تحمیلی علیه ایران سکوت کردند.
❖ **جناب ایزدی شاید از گفتن من مکرر شوید، اما بدون تعارف، بای تحلیل شما روی زمین نیست؛ مگر روسیه در این مقطع دغدغه‌ای از بابت برداشت تاریخ برای رفتارش دارد یا مسئله اصلی صرفا منافع روسیه است؟! اصلا مگر کمنویس تاریخ برای روس‌ها مهم بوده؛ مگر همین روس‌ها در دوره تراز، در دوره شوروی، کمونیستی چپ و دوره پوتینی و طی تاریخ دور و نزدیک، چنما‌ها به ایران و ایرانی نکرده‌اند! اصلا برایشان مهم است که تاریخ**

^[1]
^[2]
^[3]
^[4]